

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, faks. (8 5) 268 5187, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Teisėjų tarybai

2014-10-28 Nr. 4R-1992-(1.17)

DĖL TEISĖJŲ TARYBOS NUTARIMO PROJEKTO

Siekdama plėtoti informacinių technologijų taikymą teismų veikloje, paspartinti bylų nagrinėjimą bei sumažinti su teismo procesu susijusias išlaidas, Nacionalinė teismų administracija (toliau – Administracija) įgyvendina Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos lėšomis finansuojamą projektą „Vaizdo perdavimo, įrašymo ir saugojimo sistemos sukūrimas ir įdiegimas teismuose“ (toliau – Projektas). Įgyvendinus Projektą bus sukurta sistema, leidžianti rengti nuotolinius teismų posėdžius, elektroniniu formatu įrašyti ir saugoti šių posėdžių medžiagą. Vaizdo konferencijų įranga bus aprūpinta dalis Lietuvos Respublikos teismų, Kalėjimų departamentui pavaldžios įkalinimo įstaigos, kurios vykdo kardomąjį kalinimą (suėmimą) ir laisvės atėmimo bausmę, dalis prokuratūros įstaigų.

Galimi vaizdo konferencijų įrangos naudojimo atvejai yra nustatyti procesiniuose įstatymuose. Pavyzdžiui, Baudžiamojo proceso kodekse numatyta, kad: „liudytojas, kuriam įstatymų nustatyta tvarka taikomos apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės, taip pat liudytojas, kuris dėl kitų priežasčių negali atvykti į apklausą, gali būti apklausiamas garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis“ (183 straipsnio 4 dalis), „liudytojas, kuriam įstatymų nustatyta tvarka taikomos apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės, taip pat liudytojas, kuris dėl kitų priežasčių negali atvykti į teisiamąjį posėdį, gali būti apklausiamas garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis“ (279 straipsnio 6 dalis), „kai nėra galimybių ekspertą apklausti teismo posėdyje, jis gali būti apklausiamas garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis“ (585 straipsnio 1 dalis), „ekspertas ekspertizės aktą gali perskaityti ir į nagrinėjimo teisme dalyvių klausimus atsakyti garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis“ (286 straipsnio 5 dalis).

Pastebėtina, kad bendrieji vaizdo konferencijų įrangos naudojimo nagrinėjant civilines ir administracines bylas principai nustatyti Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2012 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 1R-309 patvirtintame Vaizdo konferencijų ir telekonferencijų technologijų naudojimo nagrinėjant civilines ir administracines bylas tvarkos apraše, tačiau šie

principai laikytini nepakankamai detaliais sklandžiam vaizdo konferencijų organizavimui bei vykdymui.

Siekdama užtikrinti vaizdo konferencijų įrangos panaudojimą teismuose ir vieningai reglamentuoti organizacinius nuotolinės apklausos vykdymo klausimus, Administracija parengė Vaizdo konferencijų įrangos naudojimo teismo procese tvarkos aprašo projektą (toliau – Aprašo projektas), kuriuo reglamentuojama vaizdo konferencijų organizavimo bei vaizdo konferencijų įrangos naudojimo nagrinėjant baudžiamąsias, civilines, administracines ir administracinių teisės pažeidimų bylas tvarka, ir teikia Teisėjų tarybai svarstyti Teisėjų tarybos nutarimo „Dėl vaizdo konferencijų įrangos naudojimo teismo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą (pridedama).

Atkreipiame Jūsų dėmesį į šiuos siūlomo nustatyti reguliavimo aspektus:

1. Aprašo projekte pateikiama prašomosios institucijos sąvoka. Prašomąja institucija gali būti teismas, prokuratūra, Nacionalinė teismų administracija, Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, tardymo izoliatorius ar pataisos įstaiga, į kurią kreipiasi prašantysis teismas su prašymu organizuoti vaizdo konferenciją teismo proceso metu. Prašomąją instituciją prašantysis – bylą nagrinėjantis teismas nustatys atsižvelgdamas į apklausiamo asmens gyvenamąją (buvimo) vietą ir (arba) apklausiamo asmens galimybes atvykti į numatytą vaizdo konferencijos vietą.
2. Atsižvelgiant į tai, kad įgyvendinant Projektą tik dalis Lietuvos teismų bus aprūpinti vaizdo konferencijų įranga, Aprašo projekte numatoma, kad tais atvejais, kai bylą nagrinėjantis teismas su prašymu organizuoti vaizdo konferenciją kreipiasi į instituciją, neturinčią reikiamos vaizdo konferencijų įrangos, prašomoji institucija kreipiasi į apygardos, kurios veiklos teritorijai priklauso, teismą, kitą teismą arba bet kurią kitą instituciją, turinčią reikiamą kilnojamąją vaizdo konferencijų įrangą dėl tokios įrangos naudojimo apklausai vaizdo konferencijos būdu organizuoti. Tai leis realizuoti galimybes apklausas vaizdo konferencijos būdu vykdyti visuose Lietuvos teismuose.
3. Teismams bus pateikta informacija, kurios institucijos turi stacionarią ir kilnojamąją vaizdo konferencijų įrangą, bei asmenų, atsakingų už vaizdo konferencijų įrangos naudojimą, priežiūrą ir vaizdo konferencijų organizavimą, sąrašas su kontaktiniais jų duomenimis. Aprašo projekte įtvirtinamos asmenų, atsakingų už vaizdo konferencijų įrangos naudojimą, priežiūrą ir vaizdo konferencijų organizavimą, pareigos, kurių vykdymas užtikrins tinkamą pasirengimą apklausai vaizdo konferencijos būdu ir tokios apklausos vykdymą.
4. Skirtingai nei Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2012 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 1R-309 patvirtintoje vaizdo konferencijų ir telekonferencijų technologijų naudojimo

nagrinėjant civilines ir administracines bylas tvarkoje, Aprašo projekte nesiūloma numatyti asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų kopijų pateikimo bylą nagrinėjančiam teismui. Administracijos nuomone, pakankama garantija asmens tapatybės nustatymui laikytina teismo galimybė įsitikinti asmens tapatybe vaizdo konferencijos metu apklausiamam asmeniui parodant asmens tapatybės dokumentą bei numatant prašomosios institucijos atstovų pareigas. Aprašo projekte siūloma įtvirtinti, kad prašomosios institucijos atstovas po apklausos, ne vėliau kaip kitą darbo dieną, surašys Aprašo 1 priede nurodytos formos patvirtinimą, ir jį kartu su apklausto asmens pasirašytu priesaikos, pasižadėjimo tekstu (kai apklausiamas asmuo privalo prisiekti ar pasirašyti pasižadėjimą), pateiks prašančiajam teismui.

Siūlytume Teisėjų tarybai iš esmės pritarti teikiamam Teisėjų tarybos nutarimo „Dėl vaizdo konferencijų įrangos naudojimo teismo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektui ir teikti jį derinti suinteresuotoms institucijoms - Lietuvos Respublikos teismams, Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai, Kalėjų departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai bei Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai. Įvertinus suinteresuotų institucijų pateiktas pastabas bei pasiūlymus, patobulintas projektas bus pateiktas artimiausiam Teisėjų tarybos posėdžiui.

PRIDEDAMA:

1. Teisėjų tarybos nutarimo „Dėl vaizdo konferencijų įrangos naudojimo teismo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektas, 5 lapai.
2. Teisėjų tarybos protokolinio sprendimo projektas, 1 lapas.

Direktorė

Reda Molienė

TEISĖJŲ TARYBA

NUTARIMAS

**DĖL VAIZDO KONFERENCIJŲ ĮRANGOS NAUDOJIMO TEISMO PROCESSE
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2014 m. d. Nr. 13P- -()

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 120 straipsnio 27 punktu, Teisėjų taryba n u t a r i a:

Patvirtinti Vaizdo konferencijų įrangos naudojimo teismo proceso metu tvarkos aprašą (pridedama).

Pirmininkas

Sekretorė

VAIZDO KONFERENCIJŲ ĮRANGOS NAUDOJIMO TEISMO PROCESO METU TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vaizdo konferencijų įrangos naudojimo teismo proceso metu tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato vaizdo konferencijų organizavimo bei vaizdo konferencijų įrangos naudojimo nagrinėjant baudžiamąsias, civilines, administracines ir administracinių teisės pažeidimų bylas sąlygas ir tvarką tiek, kiek šio proceso nereglamentuoja kiti Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktai ir tarptautinės sutartys.

2. Pagrindinės Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Vaizdo konferencijų įranga** – programinės ir stacionarios ar kilnojamiosios techninės įrangos visuma, skirta vaizdui ir garsui perduoti, užtikrinant tinkamas sąlygas nuotoliniu būdu apklausti asmenis.

2.2. **Prašantysis teismas** – teismas, kurio sprendimu organizuojama vaizdo konferencija.

2.3. **Prašomoji institucija** – teismas, prokuratūra, Nacionalinė teismų administracija, Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, tardymo izoliatorius ar pataisos įstaiga, į kurią kreipiasi prašantysis teismas su prašymu organizuoti vaizdo konferenciją teismo proceso metu.

3. Vaizdo konferencijų teismo proceso metu organizavimas grindžiamas ekonomiškumo, teismo proceso operatyvumo ir bendradarbiavimo principais.

II. APKLAUSOS VAIZDO KONFERENCIJOS BŪDU ORGANIZAVIMAS

4. Apklausa vaizdo konferencijos būdu vykdoma laikantis įstatymuose, kituose teisės aktuose ir šiame Apraše nustatytos tvarkos.

5. Kai apklausą vaizdo konferencijos būdu inicijuoja ne bylą nagrinėjantis teismas, prašymas dėl apklausos vaizdo konferencijos būdu pateikiamas bylą nagrinėjančiam teismui. Prašyme dėl apklausos vaizdo konferencijos būdu nurodoma siūloma apklausos data, vieta ir priežastys, dėl kurių apklausiamas asmuo negali atvykti į teismo posėdį. Prašymas dėl apklausos vaizdo konferencijos būdu turi būti pateikiamas ne vėliau kaip likus 14 kalendorinių dienų iki siūlomos vaizdo konferencijos datos, išskyrus išimtinius atvejus.

6. Klausimą dėl apklausos vaizdo konferencijos būdu motyvuota nutartimi išsprendžia bylą nagrinėjantis teismas. Prieš priimdamas nutartį, prašantysis teismas kreipiasi į prašomosios institucijos paskirtą asmenį, atsakingą už vaizdo konferencijų įrangos naudojimą, jos priežiūrą ir vaizdo konferencijų organizavimą, dėl galimybės organizuoti vaizdo konferenciją ir suderina vaizdo konferencijos vietą, datą ir laiką. Prašomųjų institucijų paskirtų asmenų, atsakingų už vaizdo konferencijų įrangos naudojimą, jos priežiūrą ir vaizdo konferencijų organizavimą, sąrašą su kontaktiniais jų duomenimis (institucija, telefono numeris, el. pašto adresas) skelbia Nacionalinė teismų administracija teismų sistemos intranete. Pasikeitus paskirtam asmeniui ar jo kontaktiniams duomenims, apie tai informuojama Nacionalinė teismų administracija, kuri atnaujina sąrašą.

7. Prašomąją instituciją prašantysis teismas parenka atsižvelgdamas į apklausiamo asmens gyvenamąją (buvimo) vietą ir (arba) apklausiamo asmens galimybes atvykti į numatytą vaizdo konferencijos vietą.

8. Prašantysis teismas ir (arba) prašomoji institucija, neturinti vaizdo konferencijų įrangos, kreipiasi į apygardos, kurios veiklos teritorijai priklauso, teismą, kitą teismą arba bet kurią kitą instituciją, turinčią reikiamą kilnojamąją vaizdo konferencijų įrangą dėl tokios įrangos

naudojimo apklausai vaizdo konferencijos būdu organizuoti. Kilnojamoji vaizdo konferencijų įranga prašančiajam teismui ir (arba) prašomajai institucijai perduodama naudotis ir grąžinama teisės aktų nustatyta tvarka.

9. Prašančiojo teismo ir prašomosios institucijos paskirti asmenys, atsakingi už vaizdo konferencijų įrangos naudojimą, jos priežiūrą ir vaizdo konferencijų organizavimą:

9.1. bendradarbiauja organizuojant vaizdo konferencijas ir keičiasi informacija, reikalinga vaizdo konferencijoms organizuoti;

9.2. iš anksto suderina vaizdo konferencijos datą, laiką ir vietą, vaizdo konferencijų įrangos rezervacijų kalendoriuje rezervuoja vaizdo konferencijų įrangą;

9.3. užtikrina technines sąlygas apklausai vaizdo konferencijos būdu atlikti;

9.4. ne vėliau kaip prieš vieną darbo dieną iki numatomos vaizdo konferencijos atlieka bandomąją vaizdo konferenciją;

9.5. užtikrina tinkamą vaizdo konferencijų įrangos naudojimą ir atsako už vaizdo konferencijų įrangos priežiūrą.

10. Prašomosios institucijos paskirti asmenys taip pat:

10.1. sudaro prašančiajam teismui visas sąlygas ir galimybes identifikuoti vaizdo konferencijos būdu apklausiamą asmenį;

10.2. sudaro sąlygas apklausiamam asmeniui prisiekti (pasižadėti) teismui ir po priesaikos (pasižadėjimo) tekstu pasirašyti;

10.3. po apklausos vaizdo konferencijos būdu prašančiajam teismui pateikia šio Aprašo 13 punkte nurodytus dokumentus.

11. Proceso dalyviai apie priimtą nutartį dėl apklausos vaizdo konferencijos būdu informuojami įstatymuose nustatyta tvarka.

12. Nustatant į teismo posėdį atvykusių asmenų tapatybę, vaizdo konferencijos būdu apklausiamas asmuo prisistato ir parodo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą taip, kad būtų nagrinėjantis teismas galėtų įsitikinti asmens tapatybe.

13. Kai vaizdo konferencijos būdu apklausiamas įkalinimo įstaigoje esantis asmuo, jo asmens tapatybė patvirtinama Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nustatyta tvarka.

14. Pasibaigus apklausai vaizdo konferencijos būdu, įgaliotas prašomosios institucijos atstovas, dalyvavęs apklausoje, ne vėliau kaip kitą darbo dieną surašo šio Aprašo 1 priede nurodytos formos patvirtinimą, ir jį kartu su apklausto asmens pasirašytu priesaikos, pasižadėjimo tekstu (kai apklausiamas asmuo privalo prisiekti ar pasirašyti pasižadėjimą), pateikia prašančiajam teismui.

15. Jei vaizdo konferencija dėl techninių priežasčių nepavyksta, dėl tolesnės teismo posėdžio eigos sprendžia būtų nagrinėjantis teismas.

III. PROCESINIŲ VEIKSMŲ NAUDOJANT VAIZDO KONFERENCIJŲ ĮRANGĄ FIKSAVIMAS

16. Teisės aktų nustatytais atvejais arba teisėjo nuožiūra gali būti daromas apklausos vaizdo konferencijų būdu įrašas. Apie įrašo darymą įgaliotas prašančiojo teismo atstovas pažymi vaizdo konferencijų įrangos rezervacijų kalendoriuje, rezervuodamas įrangą arba prieš atlikdamas apklausą vaizdo konferencijos būdu.

17. Apklausos vaizdo konferencijos būdu įrašas saugomas Nacionalinės teismų administracijos valdomame centriniame vaizdo konferencijų įrenginyje. Esant poreikiui, įgaliotas prašančiojo teismo atstovas ar kitas prašančiojo teismo atstovas, turintis teisę dirbti su apklausos vaizdo konferencijų būdu įrašu, perkelia įrašą saugoti į laikmeną ir prideda prie bylos medžiagos.

18. Prašančiojo teismo ar kitų teismų atstovams teisės susipažinti su apklausos vaizdo konferencijos būdu įrašu nustato įgaliotas prašančiojo teismo atstovas.

19. Teisės aktų nustatyta tvarka susipažinti su apklausos vaizdo konferencijos būdu įrašu gali asmenys, turintys teisės aktuose numatytą teisę susipažinti su tokiais duomenimis.

20. Apklauso vaizdo konferencijos būdu įrašai saugomi, archyvuojami ir sunaikinami teisės aktų nustatyta tvarka.

(Apklauso vaizdo konferencijos būdu patvirtinimo formos pavyzdys)

PATVIRTINIMAS DĖL APKLAUSOS VAIZDO KONFERENCIJOS BŪDU

Aš, _____
(vardas, pavardė)

(institucijos pavadinimas, pareigos)

patvirtinu, kad _____
(apklausiamo asmens vardas, pavardė, asmens kodas)

kuris _____
(data)

buvo apklaustas _____
(teismo pavadinimas)

byloje Nr. _____

vaizdo konferencijos būdu apklausos vietoje _____
(institucija, adresas)

☐ pateikė galiojantį asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą

(dokumento pavadinimas, Nr., išdavimo data)

mano akivaizdoje:

- ☐ prisiekė / pasižadėjo teismui;
- ☐ pasirašė po priesaikos / pasižadėjimo tekstu.

☐ Apklausiant asmenį nebuvo daromas neteisėtas, neleistinas poveikis.

Apklausoje dalyvavo šie asmenys: _____
(vardas, pavardė, pareigos)

Techninės sąlygos, kuriomis vyko apklausa: _____

(vardas, pavardė, parašas)

TEISĖJŲ TARYBA

Protokolinis sprendimas

2014 m. d. Nr.
Vilnius

1. Iš esmės pritarti Teisėjų tarybos nutarimo „Dėl vaizdo konferencijų įrangos naudojimo teismo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektui;
2. Pavesti Nacionalinei teismų administracijai:
 - 2.1. pateikti projektą suinteresuotoms institucijoms: Lietuvos Respublikos teismams, Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai, Kalėjimų departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai bei Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai pastaboms ir pasiūlymams;
 - 2.2. pateikti, įvertinus gautas suinteresuotų institucijų pastabas bei pasiūlymus, patobulintą projektą artimiausiam Teisėjų tarybos posėdžiui.

Pirmininkas